

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/46/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010016
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Antala
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3120010016.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Antalu a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Petra Tótha v trestnej veci odsúdeného S. H., nar. XX.XX.XXXX v J., okres J., naposledy trvale bytom obec I. - Q., okres Y., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, pre trestný čin obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov a obchodovania s nimi podľa § 172 odsek 1 písm. c), písm. d), odsek 2 písm. c) Tr. zákona, na neverejnom zasadnutí konanom v Trenčíne dňa 12. mája 2020, o sťažnosti prokurátorky Okresnej prokuratúry Trenčín proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 13. februára 2020 pod sp. zn. 6Pp/4/2020 takto

rozhodol:

I. Podľa § 194 odseku 1 písm. a), odsek 2 Tr. poriadku z r u š u j e s a výrok pod bodom II. napadnutého uznesenia o určení skúšobnej doby odsúdenému.

II. Podľa § 68 odsek 1 Tr. zákona súd u r č u j e odsúdenému skúšobnú dobu na 3 (tri) roky za súčasného uloženia probačného dohľadu nad odsúdeným a za súčasného uloženia obmedzenia podľa § 51 odsek 3 písm. b) Tr. zákona, spočívajúceho v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok počas určenej skúšobnej doby a za súčasného uloženia povinnosti podľa § 51 odsek 4 písm. k) Tr. zákona, spočívajúcej v príkaze zamestnať sa v určenej skúšobnej dobe alebo preukázateľne sa uchádzať o zamestnanie.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 11. decembra 2014 pod sp. zn. 2T/134/2014 bol odsúdený S. H., nar. XX.XX.XXXX uznaný za vinného zo spáchania trestného činu obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov a obchodovania s nimi podľa § 172 odsek 1 písm. c), písm. d), odsek 2 písm. c) Tr. zákona, s uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody podľa § 172 odsek 2 Tr. zákona vo výmere 6 (šesť) rokov a 8 (osem) mesiacov, so zaradením na jeho výkon podľa §§ 48 odsek 4 a 48 odsek 2 písm. b) Tr. zákona do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a trestným rozkazom Okresného súdu Nitra zo dňa 13. februára 2013 pod sp. zn. 33T/20/2013 v spojení s uznesením zo dňa 28. decembra 2015 pre spáchanie trestného činu prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 2 Tr. zákona, s uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody podľa § 289 odsek 2 Tr. zákona na 4 (štyri) mesiace, so zaradením na jeho výkon podľa § 48 odsek 2 písm. b) Tr. zákona do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 08. februára 2019 pod sp. zn. 34Nt/139/2018 došlo k zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného tak, že na ďalší výkon trestu bol odsúdený S. H. preradený z ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Uznesením Okresného súdu Topoľčany zo dňa 09. januára 2019 pod sp. zn. 2T/134/2014 bolo predtým nariadené ochranné ústavné protitoxikomanické liečenie zmenené odsúdenému na ambulantnú formu takéhoto liečenia. Odsúdený S. H. má predpokladaný koniec výkonu posledného trestu odňatia slobody dňa 09. septembra 2021. Lehota pre to, aby mohol byť odsúdený S. H. podmiennečne prepustený z výkonu trestu

odňatia slobody, po uplynutí 1 (u prečinu) a 3 (u obzvlášť závažného zločinu) jemu uložených a nariadených oboch trestov odňatia slobody, ktorá nastala dňom 09. novembra 2019.

Dňa 07. januára 2020 bol Okresnému súdu Trenčín doručený písomný návrh odsúdeného S. H. na podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Okresný súd Trenčín na nariadenom verejnom zasadnutí uznesením dňa 13. februára 2020 pod sp. zn. 6Pp/4/2020 podľa § 415 odseku 1 Tr. poriadku a za použitia §§ 66 odseku 1, odseku 2, 67 odsek 1 Tr. zákona odsúdeného S. H. podmienične prepustil z oboch predmetných a vyššie uvedených výkonov trestov odňatia slobody a súčasne mu podľa § 68 odsek 1 Tr. zákona okresný súd určil dostatočne dlhú skúšobnú dobu na 2 (dva) roky. Svoje rozhodnutie okresný súd v podstate odôvodnil tým, že odsúdený kumulatívne spĺňa všetky tri zákonné podmienky pre to, aby mohol byť podmienične prepustený z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 odsek 1 a § 67 odsek 1 Tr. zákona, t. j. podmienku formálneho charakteru - potrebnú časť výkonu trestu odňatia slobody už odsúdený vykonal a plnením svojich povinností v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody súčasne preukazuje adekvátny stupeň polepšenia a súčasne spĺňa aj ostatnú tretiu zákonnú podmienku materiálneho charakteru, a to predpoklad vedenia riadneho života na slobode po podmieničnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, čo okresný súd podrobnejšie odôvodňoval tým, že sa okresný súd nestotožnil so záverom hodnotenia odsúdeného riaditeľom ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ktorý neodporučil odsúdeného podmienične prepustiť a v tejto súvislosti v podrobnostiach okresný súd poukázal na kladný obsah hodnotenia odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu, keď odsúdený v zásade plní stanovený program zaobchádzania (plní všetky povinnosti a príkazy, má nadpriemerné pracovné výkony, 9 disciplinárnych odmien, počas výkonu trestu odňatia slobody si doplnil vzdelanie, na slobode má vytvorené dostatočné sociálne zázemie a garantovanú príležitosť zamestnať sa na slobode, spolu s ubytovaním a došlo u neho k zásadnej zmene jeho postoja k páchaniu trestnej činnosti) a u odsúdeného je predpoklad vedenia riadneho života po podmieničnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, aj s prihliadnutím na povahu ním spáchanej trestnej činnosti, keď obvinený už úspešne absolvoval ústavnú formu nariadeného ochranného protitoxikomanického liečenia a keď postačuje už na podklade rozhodnutia súdu iba jeho ambulantná forma a okresný súd v podrobnostiach hodnotil ústavom uvádzané hodnotené vysoké riziko recidívy odsúdeného na slobode vo vzťahu k trestnej činnosti, ktoré podľa záveru okresného súdu popísaného v odôvodnení napadnutého uznesenia však nie je zásadným dôvodom, ktorý by bránil sám o sebe podmieničnému prepusteniu odsúdeného S. H. z výkonu trestu odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu ihneď po jeho vyhlásení podal sťažnosť intervenujúci prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín, ktorú písomne odôvodnila prokurátorka okresnej prokuratúry tak, že samosudca okresného súdu (prokurátorka zrejme prehliadla, že vo veci musel a i rozhodoval senát okresného súdu) nepostupoval správne, keď odsúdeného podmienične prepustil z výkonu trestu odňatia slobody, pretože v prejednávacom prípade absentovala materiálna podmienka pre takéto rozhodnutie. V tejto súvislosti poukázala vyslovene na negatívny obsah hodnotenia odsúdeného riaditeľom ústavu na výkon trestu odňatia slobody (čiastočne kritický postoj odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti, odsúdenie za obzvlášť závažný zločin, nepriaznivá resocializačná prognóza odsúdeného na podklade vypracovaného dotazníku, záver o čiastočnom plnení stanoveného programu zaobchádzania a negatívne stanovisko riaditeľa k podmieničnému prepusteniu odsúdeného) ako aj na predchádzajúce odsúdenia S. H., ktorými bol opakovane, z toho až trikrát odsúdený za drogovú trestnú činnosť, z čoho vyplýva, že odsúdený nemá dostatočne vybudovaný kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti. Podľa názoru prokurátorky okresný súd v dostatočnej miere nevyhodnotil existujúce riziká recidívy u odsúdeného. Zo zmyslu inštitútu podmieničného prepustenia vyplýva, že toto nie je automaticky udeľovanou odmenou za relatívne dobré správanie sa vo výkone trestu bez ohľadu na účel trestu. Podmieničné prepustenie je dôvodné iba vtedy, ak je odôvodnená nádej, že odsúdený bude na slobode po podmieničnom prepustení viesť už iba riadny život a nebude existovať príliš vysoké riziko jeho recidívy. Podľa jej názoru v prejednávacom prípade u odsúdeného nie sú splnené všetky zákonné podmienky pre jeho podmieničné prepustenie a preto navrhla, aby nadriadený Krajský súd v Trenčíne napadnuté uznesenie okresného súdu v celom rozsahu zrušil.

Odsúdený S. H. sa k písomnému odôvodneniu prokurátorky do konania neverejného zasadnutia krajského súdu vyjadril písomne jednak sám a jednak prostredníctvom zvoleného obhajcu tak, že napadnuté uznesenie okresného súdu považuje za správne a zákonné a sťažnosť prokurátorky a

ňou uvádzané argumenty v jej písomnom odôvodnení nepovažuje za dôvodné. K tomu ďalej uviedol, že okresný súd sa dôsledne vysporiadal so všetkými skutočnosťami potrebnými pre rozhodnutie v prejednávanej veci v dôvodoch napadnutého uznesenia. V podrobnostiach poukázal na všetky existujúce pozitíva, ktoré odôvodňujú jeho podmiennečné prepustenie a hodnotenie rizika sociálneho zlyhania, ktoré však nemá charakter ani odborného vyjadrenia a osobne ho považuje za nepoužiteľné, a to i s ohľadom na niektoré diskriminačné body, ktoré hodnotená osoba - odsúdený nemôže žiadnym spôsobom ovplyvniť. Preto odsúdený navrhol sťažnosť prokurátorky ako nedôvodnú zamietnuť.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti odsúdeného, ktorá mu bola spolu so spisom predložená 24. apríla 2020, preskúmal podľa § 192 odseku 1 Tr. poriadku na neverejnom zasadnutí dňa 12. mája 2020 správnosť výrokov napadnutého uznesenia a konanie, ktoré im predchádzalo a zistil, že z podnetu sčasti dôvodnej sťažnosti prokurátorky, ktorá bola podaná oprávnenou osobou a včas, je nevyhnutné napadnuté uznesenie okresného súdu vo výroku pod bodom II. o určení skúšobnej doby odsúdenému zrušiť a určiť odsúdenému prísnejšiu skúšobnú dobu s nariadením probačného dohľadu nad jeho osobou počas určenej skúšobnej doby a popritom aj odsúdenému na posilnenie účinkov probačného dohľadu uložiť mu aj jedno obmedzenie a jednu povinnosť v zmysle § 51 Tr. zákona.

Podľa § 66 odseku 1 písm. a) Tr. zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život - ak ide o osobu odsúdenú za prečin, po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody, alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 odseku 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 67 odsek 1 Tr. zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 odsek 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 68 odseku 1 Tr. zákona pri podmiennečnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na 1 rok až 7 rokov a skúšobná doba sa začína podmiennečným prepustením odsúdeného.

Úvodom krajský súd uvádza, že v rámci prieskumnej povinnosti nezistil, že by okresný súd v posudzovanej trestnej veci nepostupoval v súlade s Trestným poriadkom.

Krajský súd v súlade s právnym názorom okresného súdu dospel k záveru, že v posudzovanom prípade odsúdený S. H. kumulatívne spĺňa zákonom vyžadované všetky tri zákonné podmienky na podmiennečné prepustenie odsúdeného uvedené v ustanovení § 66 odseku 1 písm. a), odsek 2 aj v ustanovení § 67 odsek 1 Tr. zákona. Prvá formálna zákonná podmienka bola naplnená ešte dňom 09. novembra 2019, kedy odsúdený už vykonal 1 z právoplatne jemu uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody za spáchaný prečin a aj 3 z právoplatne z jemu uloženého trestu odňatia slobody za spáchaný obzvlášť závažný zločin. Odsúdený tiež plnením všetkých svojich povinností a svojim správaním počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody preukázal adekvátny stupeň polepšenia tak, ako to podrobne vyplýva z obsahu podaného hodnotenia riaditeľom ústavu na výkon trestu odňatia slobody. V závere hodnotenia však riaditeľ ústavu na výkon trestu v zásadnom rozpore s tým, čo uviedol v obsahu hodnotenia, ktoré podal súdu, bez relevantného odôvodnenia konštatoval, že odsúdený S. H. iba čiastočne preukazuje splnenie podmienok pre podmiennečné prepustenie a jeho podmiennečne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody preto neodporúča. Krajský súd v tejto súvislosti považuje za nevyhnutné uviesť, že súd, ktorý rozhoduje o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je v žiadnom prípade viazaný uvádzaným záverom riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody v podávaných hodnoteniach, pričom len súd je kompetentný posudzovať splnenie zákonných podmienok pre podmiennečné prepustenie odsúdenej osoby z výkonu trestu odňatia slobody. Výsledky aké odsúdený S. H., ktorý je fakticky po prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody, doposiaľ dosiahol vo výkone trestu odňatia slobody nezodpovedajú iba záveru o relatívne dobrom jeho správaní sa tak, ako na to poukazovala prokurátorka v rámci sťažnostnej argumentácie. Odsúdený je počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody tak, ako to vyplýva z jednotlivých uvádzaných skutočností v obsahu podaného hodnotenia riaditeľom ústavu na výkon

trestu odňatia slobody hodnotený výrazne pozitívne, o čom svedčia nie len ním dodržiavané všetky svoje povinnosti a príkazy počas doterajšieho výkonu trestu, ale tiež i jeho nadpriemerné pracovné výsledky, mimopracovné aktivity aj v oblasti edukácie s protidrogovou tematikou, početné udelené disciplinárne odmeny bez existencie udeleného disciplinárneho trestu, úspešné doplnenie si štúdia, čo je okrem iného aj pozitívnym predpokladom pre pracovné uplatnenie odsúdeného na slobode, pričom ak je u neho v hodnotení uvedený iba čiastočne kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti, bez jeho bližšieho odôvodnenia či popísania, tomuto zásadne protirečí už len fakt, že odsúdenie za obzvlášť závažný zločin bolo na podklade súdom schválenej dohody o vine a treste odsúdeného a prokurátora. Napokon aj preukázateľne pozitívne aktivity odsúdeného popísané v jeho hodnotení rovnako vyvracajú podstatnosť záveru o nekritickosti odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti.

Pokiaľ ide o splnenie ostatnej, tretej zákonnej podmienky materiálneho charakteru, t. j. predpoklad, že odsúdený S. H. bude po podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody viesť riadny život a nebude sa dopúšťať opätovne protispoločenskej činnosti, predovšetkým trestnej činnosti, krajský súd vo všeobecnosti najskôr musí uviesť, že už zo zákonného znenia vyplýva to, že či odsúdená osoba bude či nebude viesť riadny život po podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody možno iba odhadovať, resp. vysloviť v tomto smere konkrétnu prognózu, po vyhodnotení všetkých známych relevantných skutočností, ktoré sa viažu k osobe odsúdeného. V podstatnej miere úzko súvisí hodnotenie tejto prognózy aj so záverom o druhej materiálnej zákonnej podmienke pre podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože už ten sám o sebe v podstatnej miere napovedá o stave nápravy odsúdeného aj smerom do budúcnosti, samozrejme po všestrannom vyhodnotení a vzatím do úvahy aj ostatné ďalšie podstatné faktory. Odsúdený S. H., ktorý je fakticky iba prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody tak, ako to vyplýva z obsahu jeho hodnotenia z doteraz vykonanej väčšej časti jemu uložených a nariadených oboch trestov odňatia slobody, od samého počiatku ich výkonu stabilne, bez akýchkoľvek negatívnych výkyvov, riadne plní svoje povinnosti a správa sa iba pozitívne s tým, že jeho prejavovaný (nie len verbálne) dostatočný kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti je nemenný, čo sčasti potvrdzuje aj obsah predloženého znaleckého posudku doc. S.. H. Y., U. a S.. Y. I. (ako dôkaz vykonaný okresným súdom formou listinného dôkazu podľa §§ 295 odsek 2 a 269 Tr. poriadku) a program zaobchádzania stále plní v takej miere, že je možné konštatovať, že jeho náprava je dostatočne pozitívna a uveriteľná a to aj vzhľadom k tomu, že trest odňatia slobody vykonáva po prvýkrát a teda nejde zrejme u neho o účelové správanie sa, ktoré by nekorešpondovalo s realitou ním proklamovaných postojov v snahe viesť už iba riadny život občana. Krajský súd preto konštatuje, že odsúdený S. H. spĺňa dôvodný predpoklad, že na slobode bude viesť riadny život po podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, berúc do úvahy v dostatočnom rozsahu preukázaný adekvátny stupeň jeho polepšenia v podmienkach výkonu trestu odňatia, s existujúcim dobrým sociálnym zázemím, ktoré tvorí jeho rodina, čo potvrdil aj ústav na výkon trestu odňatia slobody a podporne tiež prísľub ubytovania odsúdeného u F.. D. I.. Skutočnosť, že u odsúdeného existujú sklony k páchaniu trestnej činnosti, čomu nasvedčuje jeho predchádzajúca trestná minulosť však sama o sebe nemôže odôvodňovať záver o nespĺnení poslednej zákonnej materiálnej podmienky, a to s poukazom na ostatné existujúce pozitívne faktory u odsúdeného, medzi ktoré patrí aj jeho snaha vyvarovať sa svojim negatívnym návykom z minulosti, čomu je možné veriť, a ktorej existenciu na slobode u odsúdeného je možné podporiť zákonnými prostriedkami (probačný dohľad, primerané povinnosti a obmedzenia) v rámci plynutia určenej obligatórnej primeranej skúšobnej lehoty. Vysoké riziko sociálneho zlyhania u odsúdeného S. H. vyplýva iba z vypracovaného písomného a formálneho dotazníka z ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ktoré však samé, v určitej časti je pri tom v rozpore s obsahom podaného hodnotenia na odsúdeného riaditeľom ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

Na základe uvedených skutočností preto aj krajský súd dospel k záveru, že odsúdený S. H., ktorý je pritom vo výkone trestu odňatia slobody po prvýkrát, tresty odňatia slobody vykonáva v najmiernejšom ústave na výkon trestu odňatia slobody, s minimálnym stupňom stráženia, s prihliadnutím aj na povahu ním spáchanej trestnej činnosti, pričom k eliminácii rizika recidívy už čiastočne doposiaľ prispelo tiež aj uložené úspešne absolvované predmetné ústavné ochranné liečenie, kumulatívne spĺňa všetky tri zákonné podmienky pre podmienčné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody tak, ako je uvedené.

Krajský súd vzhľadom na vyššie uvedené dôvody dospel k záveru, že odsúdeného S. H. je možné podmienčne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody, avšak na rozdiel od záveru okresného súdu, s určením prísnejšej skúšobnej doby a s prísnejším režimom, a to nariadením probačného dohľadu

nad odsúdeným počas určenej skúšobnej doby na 3 (tri) roky a s uložením jedného obmedzenia, ktoré spočíva v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok ako aj v povinnosti, spočívajúcej v príkaze počas určenej skúšobnej doby sa zamestnať či minimálne a preukázateľne sa uchádzať o zamestnanie, čo bude predmetom kontroly v rámci probačného dohľadu. Iba takto určená skúšobná doba, probačný dohľad a uložené primerané obmedzenie a povinnosť sú dostatočné opatrenia na potlačenie rizika recidívy u odsúdeného, keď pôvodne pomerne krátka určená skúšobná doba okresným súdom, bez akejkoľvek kontroly odsúdeného, nebola dostatočným opatrením na potlačenie takéhoto rizika.

V prípade, že odsúdený nebude plniť podmienky probačného dohľadu či bude porušovať uložené obmedzenie či nesplní lebo nebude plniť uložený príkaz, čo bude predmetom opakovanej kontroly zo strany príslušného probačného a mediačného úradníka, a to prípadne aj v súčinnosti s Policajným zborom, čomu je odsúdený povinný sa podrobiť s tým, že ak nebude v celom rozsahu plniť podmienky podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, môže to mať samo o sebe za následok povinnosť podrobiť sa výkonu zvyšku nevykonaného trestu odňatia slobody, o čom krajský súd týmto odsúdeného aj poučuje.

Uvedené dôvody potom viedli krajský súd z podnetu sťažnosti prokurátorky k takému rozhodnutiu, ako je uvedené vo výrokovvej časti pod bodmi I. a II. tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.